

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ, ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

και

- Κανονισμός Εξετάσεων –**
- Κανονισμός εργαστηρίου Η/Υ -**

2018-2019

Σκοπός του Κανονισμού είναι να θέσει τους κανόνες που αφορούν τη φοίτηση, τη διάρθρωση των σπουδών και τις προϋποθέσεις λήψης πτυχίου. Περισσότερες λεπτομέρειες για το Τμήμα και για τα προσφερόμενα μαθήματα του προγράμματος σπουδών δίνονται στον Οδηγό Σπουδών και το Πρόγραμμα Σπουδών, τα οποία είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ο παρών Κανονισμός έχει συνταχθεί σύμφωνα με τον ν. 4009/2011 και τον ν. 4485/2017, το ΠΔ 363/20-9-1996, και το άρθρο 42 παρ. 1 του Ν.4521 (ΦΕΚ 38/2-3-2018 τ. Α')

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- 1.1.** Το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Πρώτου Κύκλου Σπουδών (ΠΣ) σχετικά με μια σειρά επιστημονικών κλάδων ως προς την Ανατολική και ΝΑ Ευρώπη, και τη Μέση Ανατολή.
- 1.2.** Στόχοι του προγράμματος είναι:
 - α. Η μετάδοση και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και μεθοδολογίας στους φοιτητές και φοιτήτριες σε θεματικές που άπτονται με τα επιστημονικά αντικείμενα και πεδία που θεραπεύει το Τμήμα.
 - β. Η προετοιμασία μελλοντικών στελεχών του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα,
 - γ. Η κατάλληλη προετοιμασία ενδιαφερόμενων φοιτητών και φοιτητριών για τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
 - δ. Η ανάπτυξη της έρευνας με πιθανή συμμετοχή των φοιτητών και φοιτητριών σε σχετικά ερευνητικά προγράμματα.

ΑΡΘΡΟ 2

ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών, απονέμεται το ενιαίο Πτυχίο του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών.

ΑΡΘΡΟ 3

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

- 3.1.** Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των ΠΣ του Τμήματος είναι:
 - α) η Σύγκλητος,
 - β) ο Κοσμήτορας
 - γ) η Συνέλευση του Τμήματος
 - δ) η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
- 3.2.** Η Σύγκλητος έχει αρμοδιότητες σχετικά με την έγκριση του ΠΣ και του Κανονισμού και τυχόν τροποποιήσεις σύμφωνα με το νόμο, ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης.
- 3.3.** Η Συνέλευση αποφασίζει για όλα τα ακαδημαϊκά, εκπαιδευτικά, διοικητικά, οργανωτικά, και οικονομικά θέματα που αφορούν το ΠΣ κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής ΠΣ. Ενδεικτικά, ορίζει τα μέλη της Επιτροπής ΠΣ, αναθέτει τη διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΣ, κάνει τον προγραμματισμό του ΠΣ κάθε ακαδημαϊκού έτους, εγκρίνει τυχόν δαπάνες και γενικά αποφασίζει για κάθε άλλο σχετικό σύμφωνα με το νόμο.
- 3.4.** Η Επιτροπή ΠΣ απαρτίζεται από τρία μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΒΣΑΣ, τα οποία ορίζονται από τη Συνέλευση, με διετή θητεία. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την

παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του ΠΣ, και εισηγείται στην Συνέλευση για κάθε ακαδημαϊκό, εκπαιδευτικό, διοικητικό ή άλλο θέμα του ΠΣ. Χρέη προέδρου ασκεί ο/η αρχαιότερος/η της ανώτερης βαθμίδας καθηγητής/τρια.

ΑΡΘΡΟ 4

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Αυτόνομη διδασκαλία μαθήματος του ΠΣ μπορεί να ανατεθεί σε:

- α) Λέκτορες και Καθηγητές (Επικουροί Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές και Καθηγητές Πρώτης Βαθμίδας),
- β) Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό,
- γ) Εργαστηριακό Επιστημονικό Προσωπικό,
- δ) διδάσκοντες που προσλήφθηκαν για τη διδασκαλία συγκεκριμένου μαθήματος (σύμφωνα με το ΠΔ 407/80, πρόγραμμα ΕΣΠΑ, κλπ)
- ε) επισκέπτη καθηγητή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου ΑΕΙ,
- στ) μεταδιδακτορικούς ερευνητές του Τμήματος(μόνο ως επικουρικά διδάσκοντες).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος γίνεται ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Η εισαγωγή στο Τμήμα γίνεται

- α) με το ισχύον σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων που διεξάγεται με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (για απόφοιτους Λυκείου) ή
- β) με κατατακτήριες εξετάσεις (για απόφοιτους άλλων Σχολών) ή γ) με άλλες διαδικασίες που ορίζονται από το ΥΠΕΘ (όπως το 5% για λόγους υγείας κ.ά.).

ΑΡΘΡΟ 6

ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

6.1. Αίτηση εισαγωγής με κατατακτήριες εξετάσεις μπορούν να υποβάλλουν πτυχιούχοι Πανεπιστημίων και ΤΕΙ του εσωτερικού και ισοτίμων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, απόφοιτοι Σχολών Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας καθώς και πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών Διετούς Κύκλου Σπουδών. Οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν στη Γραμματεία του Τμήματος ΒΣΑΣ (στον ημιώροφο του κτιρίου Εγνατία 156, ή ταχυδρομικά στη Διεύθυνση Εγνατία 156, Τ.Θ. 1591, Τ.Κ. 54006 Θεσσαλονίκη, ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Τμήματος bsosecr@uom.gr), σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από αντίγραφο πτυχίου (πρωτότυπο ή νόμιμα επικυρωμένο), βεβαίωση ΔΟΑΤΑΠ για την ισοτιμία του τίτλου σπουδών (στην περίπτωση πτυχιούχων Α.Ε.Ι. εξωτερικού). Η αίτηση και τα δικαιολογητικά των πτυχιούχων που επιθυμούν να καταταγούν στο Τμήμα ΒΣΑΣ υποβάλλονται από 1 έως 15 Νοεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

- 6.2.** Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20 Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Η ακριβής ημερομηνία, ο τόπος και η ώρα διεξαγωγής των εξετάσεων ανακοινώνονται τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν τις εξετάσεις. Το ποσοστό των κατατάξεων Πτυχιούχων Πανεπιστημίων, ΤΕΙ ή ισοτίμων προς αυτά, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένα από το ΔΟΑΤΑΠ) καθώς και των κατόχων πτυχίων ανώτερων σχολών υπερδιετούς και διετούς σπουδών αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλων Υπουργείων, ορίζεται σε ποσοστό 12% επί του αριθμού των εισακτέων κάθε ακαδημαϊκού έτους σε κάθε Τμήμα Πανεπιστημίου ΤΕΙ ή ΑΣΠΑΙΤΕ, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση αριθμ. Φ1/192329/Β3/13-12-2013 (ΦΕΚ 3185/16-12-2013 τ. Β').
- 6.3.** Οι υποψήφιοι για κατάταξη επιλέγονται με γραπτές εξετάσεις που γίνονται κάθε χρόνο από επταμελή επιτροπή σε τρία (3) μαθήματα. Η επιτροπή αυτή, καθώς και τα εξεταζόμενα μαθήματα ορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος. Η διαδικασία και οι προθεσμίες ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ως εξάμηνο κατάταξης των επιτυχόντων πτυχιούχων στο Τμήμα ορίζεται το Α' εξάμηνο στο οποίο και εγγράφονται ως φοιτητές αναδρομικά, ενώ πιστώνονται με τις πιστωτικές και διδακτικές μονάδες και τους βαθμούς που αντιστοιχούν στα μαθήματα που εξετάστηκαν στις κατατακτήριες εξετάσεις του ακαδημαϊκού έτους της εγγραφής τους, με την προϋπόθεση ότι έχουν πετύχει την βάση στο κάθε μάθημα. Οι επιτυχόντες μετά την εγγραφή τους φοιτούν στο Β' εξάμηνο και οφείλουν στη συνέχεια των σπουδών τους να εξεταστούν επιτυχώς και στα υπόλοιπα μαθήματα του Α' εξαμήνου.

ΑΡΘΡΟ 7

ΦΟΙΤΗΣΗ

- 7.1.** Η διάρκεια των σπουδών (ν) στο Τμήμα είναι 8 εξάμηνα (4 ακαδημαϊκά έτη). Τα μαθήματα καθορίζονται σύμφωνα με το εκάστοτε Πρόγραμμα Σπουδών. Περίοδος κανονικής (πλήρους) φοίτησης θεωρείται η ανωτέρω διάρκεια προσαυξημένη κατά τέσσερα εξάμηνα ($v+2$, όπου $v=1$ έτος).
- 7.2.** Μερική φοίτηση.
Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα, δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής. Η σχετική αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση εργοδότη και ένσημα για ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα. Κατά την περίοδο μερικής φοίτησης οι φοιτητές δηλώνουν κανονικά τα μαθήματά τους, έχοντας διπλάσιο χρόνο για να τα ολοκληρώσουν επιτυχώς σε σχέση με αυτούς που είναι εγγεγραμμένοι ως πλήρους φοίτησης.
- 7.3.** Η εγγραφή σε κάθε εξάμηνο γίνεται με ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων μαθημάτων κατά την έναρξη του εξαμήνου σε προθεσμία που ορίζεται από την Κοσμητεία της Σχολής και ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Απαραίτητη προϋπόθεση για συμμετοχή στις εξετάσεις (τακτική εξεταστική του

εξαμήνου και επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου) είναι η εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης.

- 7.4.** Οι φοιτητές μπορούν ύστερα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής, να αναστείλουν τη φοίτησή τους για άρτιο αριθμό εξαμήνων. Το μέγιστο συνολικό διάστημα αναστολής της φοίτησης είναι 4 έτη (8 εξάμηνα). Κατά το διάστημα αυτό, αναστέλλεται η φοιτητική ιδιότητα, η οποία επανακτάται με τη λήξη της αναστολής. Στην πράξη ο φοιτητής που επιθυμεί αναστολή σπουδών, πρέπει να υποβάλλει αίτηση προς την Κοσμητεία της Σχολής κατά την έναρξη του εξαμήνου και πριν την υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης μαθημάτων. Στη συνέχεια ενημερώνεται από την Γραμματεία για την έγκριση του αιτήματός του από την Κοσμητεία και παραδίδει την ακαδημαϊκή του ταυτότητα. Με την λήξη της περιόδου αναστολής σπουδών ο φοιτητής γίνεται αυτόματα και πάλι ενεργός, παραλαμβάνει από την Γραμματεία την ακαδημαϊκή του ταυτότητα και να κάνει άμεσα ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων
- 7.5.** Φοιτητές που συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις λήψης πτυχίου (βλ. σχετική ενότητα) θεωρούνται αυτόματα ως δυνάμει πτυχιούχοι (παρ.12 αρθ. 25 Ν. 1268/82 και αριθμ. 366/94 απόφαση ΣτΕ.) από την ημερομηνία ανακοίνωσης βαθμολογίας του τελευταίου μαθήματος και δεν επιτρέπεται να δηλώσουν περισσότερα μαθήματα. Για την απονομή του πτυχίου, μετά την ολοκλήρωση των απαραίτητων προϋποθέσεων απαιτείται σχετική αίτηση στη Γραμματεία και συμμετοχή στην επόμενη τελετή ορκωμοσίας του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 8 ΔΙΑΓΡΑΦΗ

- 8.1.** Οι φοιτητές μπορούν ύστερα από αίτησή τους προς την Γραμματεία του Τμήματος, να διαγραφούν από το μητρώο για λόγους προσωπικούς ή ακαδημαϊκούς, π.χ. εγγραφή σε άλλο Τμήμα και να παραλάβουν άμεσα πιστοποιητικό διαγραφής.
- 8.2.** Σε περίπτωση σοβαρών παραπτωμάτων ή αντι-ακαδημαϊκής συμπεριφοράς, είναι δυνατή η διαγραφή φοιτητών, σύμφωνα με τον νόμο, μετά από πειθαρχική διαδικασία η οποία ενεργοποιείται μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. αντι-ακαδημαϊκή συμπεριφορά θεωρείται, ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, η λογοκλοπή σε πτυχιακή εργασία, η αντιγραφή στις εξετάσεις κατ' εξακολούθηση, η παραποίηση εγγράφων (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αρχείων του Τμήματος) σχετικών με τη λειτουργία του Τμήματος, η κλοπή ή καταστροφή εξοπλισμού.

ΑΡΘΡΟ 9 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΚΥΚΛΟΙ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- 9.1.** Τα μαθήματα χωρίζονται σε υποχρεωτικά και επιλογής σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, όπως αυτό διαμορφώνεται από τη Συνέλευση Τμήματος. Το πρόγραμμα Σπουδών και το περιεχόμενο των μαθημάτων παρατίθενται αναλυτικά στον Οδηγό

Σπουδών και τον διαδικτυακό χώρο του μαθήματος (compus), με ευθύνη του διδάσκοντα, το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

9.2. Το πρόγραμμα σπουδών διαρθρώνεται σε δύο κύκλους. Η διδασκαλία των μαθημάτων (υποχρεωτικά, υποχρεωτικά ειδίκευσης και επιλογής) είναι οργανωμένη σε εξαμηνιαία βάση. Το σύνολο των εξαμήνων για την απόκτηση του πτυχίου είναι οκτώ, διακρίνονται σε χειμερινά και εαρινά και χωρίζονται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος (πρώτο και δεύτερο εξάμηνο) είναι κοινός για όλους τους φοιτητές του Τμήματος, ενώ ο δεύτερος κύκλος (από τρίτο έως και όγδοο εξάμηνο) χωρίζεται σε δύο Ειδικεύσεις: Α) Οικονομικά και Διεθνείς επιχειρήσεις και Β) Πολιτικές, Κοινωνικές και Πολιτισμικές Σπουδές. Οι φοιτητές-τριες επιλέγουν την Ειδίκευση που επιθυμούν με δήλωσή τους στη Γραμματεία μετά από σχετική ανακοίνωση.

9.3. Στον πρώτο κύκλο σπουδών με την ένταξη σε ξένη γλώσσα, οι φοιτητές δεσμεύονται για την επιλογή κατεύθυνσης που γίνεται στο Ε' εξάμηνο. Οι τρεις κατευθύνσεις σπουδών είναι:

- 1) Βαλκανικών Σπουδών,
- 2) Σλαβικών Σπουδών και
- 3) Ανατολικών Σπουδών.

Η επιλογή της κατεύθυνσης γίνεται από τους φοιτητές με δήλωσή τους στη Γραμματεία στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών και είναι συνάρτηση της ξένης γλώσσας στην οποία εντάχθηκαν με την εγγραφή τους στο πρώτο εξάμηνο. Την κατεύθυνση Βαλκανικών Σπουδών μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές που είναι ενταγμένοι στην, Βουλγαρική, Ρουμανική και Σερβοκροατική γλώσσα. Την κατεύθυνση Σλαβικών Σπουδών μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές που είναι ενταγμένοι στην Ρωσική, Βουλγαρική και Σερβοκροατική γλώσσα. Την κατεύθυνση Ανατολικών Σπουδών μπορούν να επιλέξουν μόνο οι φοιτητές που είναι ενταγμένοι στην Τουρκική γλώσσα.

ΑΡΘΡΟ 10

ΟΙ ΓΛΩΣΣΕΣ

10.1. Οι φοιτητές, καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα σε πέντε γλώσσες (Βουλγαρικά, Ρουμανικά, Ρωσικά, Σερβοκροατικά, Τουρκικά) στο πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους, με σειρά προτίμησης και εντάσσονται στην αντίστοιχη γλώσσα με κριτήρια τη σειρά επιτυχίας τους στο Τμήμα ανά κατηγορία εισακτέων, και τη σειρά προτίμησής τους. Στην γλώσσα που θα ενταχθούν παραμένουν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, επί τέσσερα έτη, και παρακολουθούν μαθήματα 4 ωρών εβδομαδιαίως. Αλλαγή γλώσσας επιτρέπεται μόνο: **α)** με αμοιβαία ανταλλαγή μεταξύ φοιτητών του ίδιου έτους σπουδών που το επιθυμούν, με ταυτόχρονη αίτησή τους στην Γραμματεία και **β)** σε φοιτητή που επιθυμεί να αλλάξει την γλώσσα στην οποία εντάχθηκε με γλώσσα επόμενης επιλογής του, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει κενή θέση στην νέα γλώσσα, (πχ. εάν εντάχθηκε στην δεύτερη επιλογή του, να μετακινηθεί στην τρίτη ή στην τέταρτη επιλογή του) ύστερα από αιτιολογημένη αίτησή του στη Γραμματεία και έγκριση από την

Συνέλευση του Τμήματος. Οι αιτήσεις αυτές θα πρέπει να γίνονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, καθώς ο φοιτητής που αλλάζει γλώσσα θα πρέπει να παρακολουθήσει τη νέα από την αρχή (Α΄ εξάμηνο).

- 10.2.** Η παρακολούθηση χωρίζεται σε οκτώ «κύκλους» μαθημάτων, αντίστοιχους με τα οκτώ εξάμηνα των σπουδών και η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα γλώσσας ενός ακαδημαϊκού έτους είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή στις εξετάσεις του επομένου. Διατηρείται όμως η υποχρέωση δήλωσης των μαθημάτων ξένης γλώσσας και η παραλαβή των συγγραμμάτων. Στα τελευταία δυο εξάμηνα των σπουδών τους, τα μαθήματα ξένων γλωσσών εξειδικεύονται σε θέματα ορολογίας οικονομικών και πολιτικό-κοινωνικών επιστημών με μελέτη κειμένων.
- 10.3.** Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα, από το πέμπτο εξάμηνο και μετά να επιλέξουν και δεύτερη ξένη γλώσσα από τις προσφερόμενες ως μάθημα επιλογής (Αραβική, ή Αλβανική ή άλλη γλώσσα που θα εισαχθεί μελλοντικά). Η δεύτερη γλώσσα αποτελείται από τέσσερα μαθήματα επιλογής, ένα για κάθε εξάμηνο, στο Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄, και Η΄.
- 10.4.** Είναι δυνατόν να προσφέρονται μαθήματα ξένης γλώσσας εκτός προγράμματος σπουδών που δεν προσμετρούνται στα μαθήματα για την λήψη πτυχίου, ούτε στην εξαγωγή του βαθμού πτυχίου.

ΑΡΘΡΟ 11

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ

- 11.1.** Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα (χειμερινό/εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα τρεις (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα (λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αναπληρώσεις μαθημάτων) είναι μικρότερος από εννέα (9), το μάθημα θεωρείται ότι δε διδάχθηκε και δεν εξετάζεται. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, γίνεται με απόφαση του Πρύτανη. Το κάθε ακαδημαϊκό έτος έχει δύο εξεταστικές περιόδους, τη χειμερινή (Ιανουάριος- Φεβρουάριος) και την εαρινή (Ιούνιος- Ιούλιος). Το Σεπτέμβριο διενεργείται επαναληπτική εξεταστική στην οποία οι φοιτητές εξετάζονται στα μαθήματα που δήλωσαν και δεν πέτυχαν προβιβασμό βαθμό ή δεν προσήλθαν στις εξετάσεις των δύο προηγούμενων εξαμήνων. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης διδασκαλίας των μαθημάτων για κάθε εξάμηνο και των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου.
- 11.2.** Με ευθύνη του διδάσκοντα και την επικουρία της Γραμματείας διενεργούνται οι εξετάσεις στο κάθε μάθημα κατά τις εξεταστικές περιόδους. Οι εξετάσεις των μαθημάτων γίνονται γραπτά ή προφορικά. Κατά την κρίση του διδάσκοντα είναι δυνατόν ως εξέταση να θεωρηθεί και προαιρετική απαλλακτική εργασία στο πλαίσιο των κανονικών εξετάσεων του μαθήματος. Στον τελικό βαθμό μπορεί να λαμβάνεται υπόψη εργασία ή/και η συμμετοχή σε εργαστήριο, σύμφωνα με τα όσα

έχει ορίσει ο διδάσκων του μαθήματος. Η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος προϋποθέτει ότι ο βαθμός της εξέτασης είναι τουλάχιστον «πέντε».

11.3. Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων.

Κάθε εξάμηνο, πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να αξιολογούν τα μαθήματα και τους διδάσκοντες με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που τίθενται από την Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου.

11.4. Διδακτική Ωρα

Η διδακτική ώρα ορίζεται ως τα 45 πρώτα λεπτά κάθε ώρας μαθημάτων. Κάθε μάθημα έχει 4 ώρες διδασκαλίας κάθε εβδομάδα. Τα μαθήματα του πρώτου κύκλου (Α' και Β' εξάμηνο) διδάσκονται σε δύο δίωρα, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα μπορεί να διδάσκονται κατά την κρίση του διδάσκοντα, ή σε δύο δίωρα, ή σε ένα ενιαίο τετράωρο μάθημα εβδομαδιαίως.

11.5. Πιστωτικές Μονάδες ECTS

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα συνεισφέρει έναν αριθμό “Πιστωτικών Μονάδων” ECTS, συμβατών με το Σύστημα Κατοχύρωσης Πιστωτικών Μονάδων. Κάθε μάθημα που διδάσκεται είναι ίσο με 5 μονάδες ECTS, εφόσον οι απαιτούμενες εξετάσεις έχουν λάβει χώρα με επιτυχία. Οι πιστωτικές μονάδες ECTS των μαθημάτων καταγράφονται σύμφωνα με τα ισχύοντα της εξεταστικής περιόδου κατά την οποία εξετάστηκε επιτυχώς το μάθημα.

11.6. Αναγνώριση Μαθημάτων

A) Φοιτητές του Τμήματος που παρακολουθούν και εξετάζονται επιτυχώς σε μαθήματα Πανεπιστημίου άλλης χώρας που τους φιλοξενεί, στα πλαίσια διαπανεπιστημιακής συμφωνίας, π.χ. πρόγραμμα Erasmus Plus, θα πιστώνονται με τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) που αναφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του ιδρύματος του εξωτερικού. Στις περιπτώσεις όπου το μάθημα έχει λιγότερες πιστωτικές μονάδες από το αντίστοιχο του Τμήματός μας θα πρέπει να συμπληρώνουν τις μονάδες που υπολείπονται με περισσότερα μαθήματα επιλογής.

B) Φοιτητές που εγγράφηκαν στο Τμήμα ύστερα από κατατακτήριες εξετάσεις ως πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ, ΑΤΕΙ κλπ μπορούν να ζητήσουν αναγνώριση μαθημάτων από τις προηγούμενες σπουδές τους. Με αίτησή τους στη Γραμματεία η οποία συνοδεύεται από αναλυτική βαθμολογία και περιγραφή μαθημάτων από τον οδηγό σπουδών του Τμήματος που είναι ήδη πτυχιούχοι, μπορούν να ζητήσουν την αναγνώριση έως και δύο μαθημάτων ανά εξάμηνο και συνολικά έως δέκα έξι (16) μαθημάτων αντιστοίχων με μαθήματα του τρέχοντος ΠΣ τους. Η αίτησή τους μαζί με αναλυτική βαθμολογία και περιγραφή μαθημάτων, κοινοποιείται στον διδάσκοντα του τρέχοντος μαθήματος ο οποίος εισηγείται θετικά ή αρνητικά στην Συνέλευση του Τμήματος η οποία αποφασίζει για την αναγνώριση του βαθμού και των πιστωτικών μονάδων ECTS του παλαιού μαθήματος.

ΑΡΘΡΟ 12

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Οι φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους και τους απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστούν επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS). Για την λήψη πτυχίου, ο φοιτητής οφείλει να εξετασθεί επιτυχώς σε 48 μαθήματα, συγκεντρώνοντας τουλάχιστον 240 πιστωτικές μονάδες. Η κατανομή των μαθημάτων πρέπει να είναι ως εξής: Στον Α΄ κύκλο σπουδών (Α΄ και Β΄ εξάμηνο), 12 μαθήματα, από τα οποία 10 υποχρεωτικά μαθήματα και 2 μαθήματα ξένης γλώσσας (υποχρεωτικά επιλογής). Στον Β΄ κύκλο σπουδών (Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ εξάμηνο) 36 μαθήματα από τα οποία:

- Α) Με ειδίκευση «Οικονομικά και Διεθνείς Επιχειρήσεις»
 - 6 μαθήματα ξένης γλώσσας (υποχρεωτικά επιλογής)
 - 22 μαθήματα υποχρεωτικά ειδίκευσης και
 - 8 μαθήματα επιλογής (συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων της δεύτερης γλώσσας, εφόσον επιλεγεί)
- Β) Με ειδίκευση «Πολιτικές, Κοινωνικές και Πολιτισμικές Σπουδές»
 - 6 μαθήματα ξένης γλώσσας (υποχρεωτικά επιλογής)
 - 18 μαθήματα υποχρεωτικά ειδίκευσης και
 - 12 μαθήματα επιλογής (συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων της δεύτερης γλώσσας, εφόσον την επιλέξουν)

ΑΡΘΡΟ 13

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Κάθε μάθημα έχει ίδιο συντελεστή βαρύτητας, βαθμολογείται με ακέραιο βαθμό στην κλίμακα 0 έως και 10. Προβιβάσιμος βαθμός θεωρείται ο βαθμός μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5). Ο τελικός βαθμός πτυχίου υπολογίζεται ως το πηλίκο του αθροίσματος όλων των βαθμών προς τον αριθμό των μαθημάτων. Βαθμός από 8,5 και πάνω αντιστοιχεί στον χαρακτηρισμό «άριστα», από 6,5 μέχρι 8,4 «λίαν καλώς», από 5 μέχρι 6,4 «καλώς».

ΑΡΘΡΟ 14

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΛΟΓΕΣ

14.1. Οι φοιτητές οφείλουν στην αρχή κάθε εξαμήνου να κάνουν ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων μέσω του συστήματος Students' web. Στην δήλωση αυτή θα πρέπει να συμπεριλάβουν τα νέα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το τρέχον εξάμηνο, είτε αυτά είναι υποχρεωτικά είτε επιλογής και επί πλέον τα μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων αντίστοιχης περιόδου που δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς.

Για την χειμερινή ακαδημαϊκή περίοδο οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται τον Οκτώβριο κάθε έτους και θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα νέα και τα χρωστούμενα χειμερινά μαθήματα του Α΄, Γ΄, Ε΄ και Ζ΄ εξαμήνου.

Τα δηλωθέντα μαθήματα είναι τα μόνα μαθήματα στα οποία δικαιούνται να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου και στην επαναληπτική του Σεπτεμβρίου.

Για την εαρινή ακαδημαϊκή περίοδο οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται τον Φεβρουάριο κάθε έτους και θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα νέα και τα χρωστούμενα εαρινά μαθήματα του Β', Δ', ΣΤ' και Η' εξαμήνου.

Τα δηλωθέντα μαθήματα είναι τα μόνα μαθήματα στα οποία δικαιούνται να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του Ιουνίου και στην επαναληπτική του Σεπτεμβρίου.

Οι φοιτητές έχουν την υποχρέωση να παρακολουθούν τις ανακοινώσεις του Τμήματος και να ολοκληρώνουν τις δηλώσεις μαθημάτων τους στις προθεσμίες που ανακοινώνονται.

Όταν οι φοιτητές δεν δηλώσουν κάποιο μάθημα, δεν μπορούν να λάβουν μέρος στις αντίστοιχες εξετάσεις και δεν δικαιούνται να πάρουν συγγράμματα.

Με την έναρξη κάθε νέας ακαδημαϊκής περιόδου, όσοι φοιτητές επιθυμούν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν σε μαθήματα που δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς, θα πρέπει να τα δηλώσουν εκ νέου στις αντίστοιχες περιόδους (χειμερινό/εαρινό εξάμηνο αντίστοιχα)

- 14.2.** Η επιλογή της ξένης γλώσσας και ένταξη σ' αυτήν γίνεται με την εγγραφή(βλ.9.3).
- 14.3.** Η επιλογή της Ειδίκευσης Σπουδών γίνεται στην αρχή του Γ' εξαμήνου. Οποιαδήποτε μεταβολή αυτής της επιλογής γίνεται αιτιολογημένα και κρίνεται από την Συνέλευση.
- 14.4.** Η επιλογή της κατεύθυνσης σπουδών, γίνεται στην αρχή του Ε' εξαμήνου. Οποιαδήποτε μεταβολή αυτής της επιλογής γίνεται αιτιολογημένα και κρίνεται από την Συνέλευση.

ΑΡΘΡΟ 15

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική για τους φοιτητές και μπορούν να την επιλέξουν με την έναρξη του 7^{ου} εξαμήνου ή και αργότερα, ισοδυναμεί με δύο μαθήματα και αποδίδει στον φοιτητή 10 μονάδες ECTS. Προϋπόθεση για την ανάληψη πτυχιακής εργασίας είναι ο φοιτητής/τρια να έχει εξετασθεί επιτυχώς στα μισά μαθήματα που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου (24 μαθήματα) και να έχει κάνει δύο τουλάχιστο γραπτές εργασίες στα πλαίσια μαθημάτων. Ο φοιτητής/τρια πρέπει να βρει επιβλέποντα καθηγητή του Τμήματος σχετικό με το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας, να συμφωνήσουν στο θέμα της εργασίας και να συνυπογράψουν στο σχετικό έντυπο ανάληψης Πτυχιακής εργασίας στη Γραμματεία. Η διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι τουλάχιστον δύο εξάμηνα, παραδίδεται για βαθμολόγηση στον επιβλέποντα καθηγητή του Τμήματος στα πλαίσια εξεταστικής περιόδου και εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς, απαλλάσσει τον φοιτητή από δύο δηλωμένα μαθήματα επιλογής. Στην περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί επιτυχώς η πτυχιακή εργασία, ο φοιτητής/τρια για να πάρει πτυχίο, πρέπει να περάσει τα ανωτέρω αναφερόμενα, δύο δηλωμένα μαθήματα επιλογής.

ΑΡΘΡΟ 16

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στους φοιτητές που παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών χορηγούνται δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα, σύμφωνα με τον νόμο. Οι καθηγητές δηλώνουν εγκαίρως στο σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ δύο τουλάχιστον συγγράμματα ανά μάθημα. Οι φοιτητές αμέσως μετά την ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων μέσω του συστήματος Students' web του Πανεπιστημίου, θα πρέπει να κάνουν ηλεκτρονική δήλωση συγγραμμάτων μέσω του συστήματος επιλογής και διανομής συγγραμμάτων στην ιστοσελίδα: www.eudoxus.gr

Οι φοιτητές για κάθε νέο μάθημα που δηλώνουν, έχουν δικαίωμα επιλογής και παραλαβής ενός μόνο από τα διαθέσιμα συγγράμματα. Μπορούν να παραλάβουν έως και οκτώ (8) συγγράμματα ανά εξάμηνο και συνολικά έως και σαράντα οκτώ (48) συγγράμματα ως την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Οι φοιτητές που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου δικαιούνται επίσης δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα.

ΑΡΘΡΟ 17

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ (syllabus)

Οι διδάσκοντες οφείλουν να διανέμουν σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων έντυπα και ηλεκτρονικά αναλυτικό διάγραμμα μελέτης το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος, σχετική βιβλιογραφία, και κάθε άλλη τεκμηρίωση και συναφή πληροφόρηση.

ΑΡΘΡΟ 18

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- 18.1.** Οι τελικές εξετάσεις των μαθημάτων διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο/η φοιτητής/τρια δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων την περίοδο των επαναληπτικών εξετάσεων (περίοδος Σεπτεμβρίου) -πριν από την έναρξη του επόμενου χειμερινού εξαμήνου. Σε όλες τις περιπτώσεις μπορεί να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα, που έχει δηλώσει στην αρχή των δύο προηγούμενων εξαμήνων.
- 18.2.** Η βαθμολογία των εξετάσεων ανακοινώνεται εντός 3 εβδομάδων από την ημέρα της εξέτασης. Η βαθμολογία του/της φοιτητή/φοιτήτριας σε κάθε μάθημα προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος οργανώνει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή στηρίζεται σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεώνεται να το επαναλάβει, δηλώνοντάς το εκ νέου, σε επόμενα αντίστοιχα εξάμηνα.
- 18.3.** Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα και ύστερα από αίτησή του, με απόφαση του Κοσμήτορα, εξετάζεται από τριμελή επιτροπή

καθηγητών της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον Κοσμήτορα και σύμφωνα με τρόπο εξέτασης του μαθήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος διδασκων της εξέτασης.

18.4. Κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων εφαρμόζεται ο Κανονισμός Εξετάσεων.

ΑΡΘΡΟ 19

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι Σύμβουλοι Σπουδών είναι καθηγητές του Τμήματος οι οποίοι ορίζονται από τη Συνέλευση. Καθοδηγούν και υποστηρίζουν τους φοιτητές κατά την παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών τους. Επίσης προωθούν τον Οδηγό Σπουδών και κάθε σχετική πληροφόρηση στους νεοεισερχόμενους φοιτητές –ειδικά στους φοιτητές με κινητικές και άλλες δυσκολίες- και αναλαμβάνουν την προώθηση του προγράμματος σπουδών σε μαθητές Λυκείου.

ΑΡΘΡΟ 20

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Οι φοιτητές πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, σύμφωνα με τον κανονισμό του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και το ισχύον νομικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του τετάρτου έτους σπουδών ή και αργότερα, έχουν τη δυνατότητα να κάνουν πρακτική άσκηση επ' αμοιβή, διάρκειας τριών έως έξι μηνών σε φορέα ή επιχείρηση της επιλογής τους. Η πρακτική άσκηση μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, στην Ελλάδα, μέσω του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου, ή στο εξωτερικό μέσω του Γραφείου Erasmus Plus, εντάσσεται στο πρόγραμμα σπουδών με 5 μονάδες ECTS, αλλά δεν είναι υποχρεωτική. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τη διευκόλυνση φοιτητών με αναπηρία προκειμένου να πραγματοποιούν πρακτική άσκηση κατά ισότιμο τρόπο με κάθε άλλο φοιτητή.

Κανονισμός Εξετάσεων

Άρθρο 1

Διαδικασία γραπτής εξέτασης

- 1.1.** Πριν την παράδοση των θεμάτων, οι επιτηρητές της εξέτασης πρέπει να φροντίζουν για την απομάκρυνση όλων των αντικειμένων που βρίσκονται στα έδρανα. Στα έδρανα μπορούν να βρίσκονται μόνο τα θέματα των εξετάσεων, και οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο κρίνει ο διδάσκων ότι είναι απαραίτητο. Απαγορεύεται ρητά η χρήση κινητού τηλεφώνου ή οποιουδήποτε άλλου ηλεκτρονικού μέσου κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Τα κινητά τηλέφωνα θα πρέπει να παραμένουν απενεργοποιημένα καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης. Η χρήση ή απλή ύπαρξη τέτοιων συσκευών σε θέση που επιτρέπει έστω και τη δυνητική χρήση τους, συνιστά απόπειρα αντιγραφής και θα αντιμετωπίζεται αναλόγως.
- 1.2.** Οι εξεταζόμενοι τοποθετούνται από τους επιτηρητές σε διάταξη «σειρά παρά σειρά» (εφόσον ο χώρος επαρκεί) και τουλάχιστον θέση παρά θέση. Οι εξεταζόμενοι πρέπει να κάθονται στις θέσεις τους ακολουθώντας τις οδηγίες των επιτηρητών και του διδάσκοντα.
- 1.3.** Οι επιτηρητές μεριμνούν για την τήρηση του χρόνου έναρξης και λήξης της εξέτασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο πρόγραμμα εξετάσεων. Οι φοιτητές δεν επιτρέπεται να αποχωρήσουν από την αίθουσα για τουλάχιστον 30 (τριάντα) λεπτά από την έναρξη της εξέτασης. Η προσέλευση μετά την έναρξη της εξέτασης δεν επιτρέπεται. Οι επιτηρητές ενημερώνουν τους φοιτητές για τον εναπομείναντα χρόνο εξέτασης δέκα λεπτά πριν τη λήξη της εξέτασης.
- 1.4.** Κατά τη διάρκεια της εξέτασης καταρτίζεται κατάλογος εξεταζόμενων στον οποίο οι φοιτητές καταχωρούν το όνομά τους, αριθμό μητρώου, και υπογραφή με τη σειρά με την οποία κάθονται. Οι εξεταζόμενοι φοιτητές οφείλουν να έχουν δηλώσει το μάθημα στο οποίο εξετάζονται στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου και να έχουν μαζί τους φοιτητική ή αστυνομική ταυτότητα (την οποία θα πρέπει να ελέγχουν οι επιτηρητές) για να μπορέσουν να συμμετέχουν στην εξέταση.
- 1.5.** Κάθε εξεταζόμενος οφείλει κατά τη διάρκεια της γραπτής εξέτασης να σεβαστεί τους όρους ομαλής διεξαγωγής της, αποφεύγοντας οποιεσδήποτε ενοχλήσεις προς τους υπόλοιπους εξεταζόμενους. Οφείλει επίσης να ακολουθεί τις υποδείξεις των επιτηρητών και να συμμορφώνεται σε αυτές.
- 1.6.** Οι επιτηρητές έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να παρατηρούν οποιονδήποτε εξεταζόμενο παρατυπεί (π.χ. συνομιλίες, κατοχή ή ανταλλαγή σημειώσεων και άλλων αντικειμένων, σημειώσεις στα έδρανα, διευκόλυνση ή συμμετοχή σε αντιγραφή, χρήση κινητού τηλεφώνου κ.α.). Όταν εντοπίσουν κάποια παράβαση οι επιτηρητές πρέπει να ενεργούν κατά την κρίση τους και σύμφωνα με τις οδηγίες

του διδάσκοντα με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: (α) επαναφέροντας τον εξεταζόμενο/η στην τάξη με προφορική παρατήρηση, (β) μετακινώντας τον εξεταζόμενο/η σε άλλη θέση (γ) αποβάλλοντας τον εξεταζόμενο/η και μονογράφοντας το γραπτό του/της. Σε περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης (γ) θα πρέπει να ενημερώνεται ο διδάσκων το αργότερο μέχρι το τέλος της εξέτασης.

- 1.7. Απαγορεύεται η έξοδος εξεταζόμενων από την αίθουσα εξέτασης πριν παραδώσουν τα θέματα και το γραπτό τους.
- 1.8. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής/τρια αποβληθεί από τον επιτηρητή ή τον διδάσκοντα από την αίθουσα εξέτασης επειδή υπέπεσε σε ακαδημαϊκό παράπτωμα (π.χ. συνομιλίες, κατοχή ή ανταλλαγή σημειώσεων ή άλλων αντικειμένων, προσπάθεια για αντιγραφή, σημειώσεις στα έδρανα, διευκόλυνση ή συμμετοχή σε αντιγραφή, χρήση κινητού τηλεφώνου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου), τότε μπορεί να κληθεί από τον διδάσκοντα να παραστεί στην προσεχή Συνέλευση του Τμήματος (η οποία λαμβάνει γραπτή ενημέρωση από το διδάσκοντα σχετικά με το περιστατικό) και η οποία επιβάλλει τουλάχιστον την ποινή του αποκλεισμού δύο εξεταστικών περιόδων από όλα τα μαθήματα, ενώ το γραπτό του/της στην εν λόγω εξέταση μηδενίζεται. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να αφαιρείται από το φοιτητή/τρια η δυνατότητα δήλωσης των αντίστοιχων μαθημάτων από τη Γραμματεία του Τμήματος. Σε περίπτωση υποτροπής, ακολουθείται η παραπάνω διαδικασία και ο/η φοιτητής/τρια παραπέμπεται στην Κοσμητεία. Ίδιες κυρώσεις βαρύνουν και τους εξεταζόμενους των οποίων τα γραπτά ή μέρος αυτών παρουσιάζουν μεγάλες ομοιότητες οι οποίες δημιουργούν υπόνοιες αντιγραφής, ασχέτως αν συνελήφθησαν από τον επιτηρητή να αντιγράψουν κατά την διάρκεια της εξέτασης.

Άρθρο 2

Προφορική εξέταση

Η προφορική εξέταση λαμβάνει χώρα σε αίθουσα και για χρονικό διάστημα που ορίζει ο/η καθηγητής/-τρια. Η εξέταση γίνεται σε μικρές ομάδες εξεταζομένων, τουλάχιστον δύο φοιτητών-τριών. Οι ερωτήσεις που θέτει ο/η καθηγητής/-τρια είναι ίσης δυσκολίας μεταξύ των εξεταζόμενων με στόχο να επιτυγχάνεται η ισότιμη βαθμολόγηση.

Άρθρο 3

Λογοκλοπή – Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

- 3.1. Στις πτυχιακές εργασίες, όπως και σε κάθε εργασία που εκπονείται στο πλαίσιο του ΠΣ ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.
- 3.2. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας (ή μέρους αυτής) κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας (ή μέρους αυτής) άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς αναφορά. Θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι υπήρξε ηλεκτρονική αποκοπή και επικόλληση χωρίς εισαγωγικά ή καμία αναφορά.
- 3.3. Δεν αποτελεί λογοκλοπή:

- (α) Η θεμιτή ή αξιόπιστη παράφραση κειμένου που αναφέρει πηγή.
- (β) Οι κακότεχνες αναφορές, όπου υπάρχει αναφορά σε πηγή,
- (γ) Η αναφορά σε άρθρα νόμων ή διεθνών συμβάσεων ή σε κείμενα δικαστικών αποφάσεων ή δημοσιευμένων επίσημων εκθέσεων διεθνών οργανισμών ή εθνικών φορέων,
- (δ) Οι πληροφορίες που αποτελούν γεγονότα «γνωστά τοις πάσι» (commonknowledge).
- 3.4.** Σε περίπτωση λογοκλοπής ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να κληθεί από τον διδάσκοντα να παραστεί στην προσεχή Συνέλευση του Τμήματος (η οποία λαμβάνει γραπτή ενημέρωση από το διδάσκοντα σχετικά με το περιστατικό) και η οποία επιβάλλει τουλάχιστον την ποινή του αποκλεισμού δύο εξεταστικών περιόδων από όλα τα μαθήματα, ενώ η εργασία του/της μηδενίζεται. Μπορεί επίσης να εφαρμοστεί το άρθρο **8.2**.
- 3.5.** Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή μετά τη λήψη του πτυχίου ΠΣ, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης και ο φοιτητής επιστρέφει στην προηγούμενη κατάσταση .

Άρθρο4

Εξετάσεις για φοιτητές με αναπηρία

- 4.1.** Για τους φοιτητές που πάσχουν από δυσλεξία και λοιπές ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, όπως δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα και έχουν αιτηθεί την προφορική τους εξέταση σε μάθημα που οι φοιτητές εξετάζονται με γραπτό τρόπο, προβλέπονται τα εξής: Η αίτησή τους πρέπει να συνοδεύεται με την προσκόμιση γνωμάτευσης από δημόσιο φορέα δηλ. είτε Κέντρο Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕΔΔΥ) ή πιστοποιημένο από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο (ΙΠΔ). Εξετάζονται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξέτασης με αυτούς που εξετάζονται γραπτά. Εισέρχονται μαζί με τους άλλους φοιτητές στην αίθουσα εξέτασης, παραλαμβάνουν τα θέματα και κρατούν σημειώσεις επί των ερωτήσεων υπό τύπο απαντήσεων. Εφόσον δηλώνουν ότι χρειάζονται επιπλέον του προβλεπόμενου χρόνου, ο αρμόδιος για την εξέταση και οι επιτηρητές οφείλουν να παρέχουν τον απαιτούμενο επιπλέον εύλογο χρονικό διάστημα κατά την κρίση του/της καθηγητή-τριας. Στη συνέχεια παραδίδουν το γραπτό τους κείμενο και εξετάζονται προφορικά από τον εξεταστή, απαντώντας στα θέματα, υπό τύπο διευκρινίσεων επί του γραπτού κειμένου με την παρουσία συνεξεταστή, ο οποίος συνυπογράφει επί του γραπτού κειμένου.
- Η ίδια διαδικασία εξετάσεων είναι δυνατό να εφαρμοστεί και σε άτομα με αναπηρία, η οποία δυσχεραίνει την εξέτασή τους με γραπτό λόγο, κατόπιν αιτήσεως τους.
- 4.2.** Για τους φοιτητές με φάσμα αυτισμού
- Οι φοιτητές με φάσμα αυτισμού εξετάζονται: i) γραπτά ή ii) προφορικά. Για τις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γνωμάτευση από τα οικεία ΚΕΔΔΥ ή τα

πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ), στην οποία θα αναγράφεται η ειδική μαθησιακή δυσκολία του μαθητή, και ο προφορικός ή ο γραπτός τρόπος εξέτασης. Τόσο η γραπτή όσο και η προφορική εξέταση θα διεξάγεται σε χώρο στο οποίο κατά το δυνατό θα απουσιάζουν ερεθίσματα που παρενοχλούν τους φοιτητές με φάσμα αυτισμού να συγκεντρωθούν και αφορούν την ιδιαίτερη λειτουργικότητά τους ως προς τις αισθήσεις τους (θόρυβοι ή συζητήσεις στο φόντο της αίθουσας, μεταβολές φωτισμού). Η προφορική εξέταση ακολουθεί τη διαδικασία που αναφέρεται στη παράγραφο **4.1**. Η γραπτή εξέταση γίνεται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξέτασης του μαθήματος. Εφόσον δηλώνουν ότι χρειάζονται επιπλέον του προβλεπόμενου χρόνου, ο αρμόδιος για την εξέταση και οι επιτηρητές οφείλουν να παρέχουν τον απαιτούμενο επιπλέον εύλογο χρόνο. Στη διάρκεια της γραπτής εξέτασης ή της προφορικής εξέτασης, ο φοιτητής με φάσμα αυτισμού επιτρέπεται να κάνει διαλείμματα ανάπαυσης.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ Η/Υ

- 1. Σκοποί του εργαστηρίου Η/Υ του Τμήματος είναι:**
 - Η διεξαγωγή μαθημάτων του τμήματος.
 - Η χρήση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου και γενικότερη χρήση των υπολογιστών του εργαστηρίου.
 - Οι εκτυπώσεις.
 - Οι παρουσιάσεις με χρήση βιντεοπροβολέα.

- 2. Υπεύθυνοι εργαστηρίου**

Υπεύθυνοι για την εύρυθμη λειτουργία του εργαστηρίου (ορθή χρήση εξοπλισμού, φωτισμός, καθαριότητα και τήρηση του κανονισμού γενικότερα) είναι οι εκάστοτε καθηγητές και όταν δεν γίνεται μάθημα, ο υπεύθυνος εργαστηρίου.

- 3. Δικαίωμα χρήσης**
 - Η χρήση του εργαστηρίου επιτρέπεται μόνο σε άτομα που ανήκουν στην ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου (φοιτητές, καθηγητές, ερευνητές, βοηθητικό διδακτικό προσωπικό και διοικητικοί υπάλληλοι) και με προτεραιότητα σ' αυτούς που ανήκουν στο Τμήμα Β.Σ.Α.Σ. Πρόσωπα που δεν ανήκουν τους παραπάνω κατηγορίες μπορούν κατ' εξαίρεση να χρησιμοποιήσουν το εργαστήριο μόνο μετά από άδεια των υπευθύνων.
 - Το εργαστήριο είναι ελεύθερο προς χρήση από τους φοιτητές τις ώρες που είναι ελεύθερο μαθημάτων ή παρουσιάσεων.
 - Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για εμπορικούς σκοπούς ή για οτιδήποτε επιφέρει οικονομικό όφελος στον χρήστη.

- 4. Χρήση υπολογιστών**
 - Κάθε χρήστης πρέπει να φροντίζει να αφήνει τη θέση εργασίας καθαρή και ελεύθερη από προσωπικά αντικείμενα και χαρτιά.
 - Κάθε χρήστης πριν την αποχώρησή του πρέπει να τερματίζει τις συσκευές που χρησιμοποίησε.
 - Δεν επιτρέπεται η οποιαδήποτε μετακίνηση του εξοπλισμού σε άλλο σημείο εντός ή εκτός του εργαστηρίου.
 - Απαγορεύεται η εγκατάσταση ή μεταβολή του λογισμικού των υπολογιστών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
 - Οι χρήστες είναι υπεύθυνοι για την ακεραιότητα τους δεδομένων τους. Η αποθήκευση στους σκληρούς δίσκους των υπολογιστών είναι προσωρινή. Τα αρχεία του κύριου δίσκου διαγράφονται κατά την επανεκκίνηση ενώ ο δευτερεύων δίσκος διαγράφεται στο τέλος κάθε εξαμήνου.
 - Για την ακρόαση ήχων από τους υπολογιστές οι χρήστες πρέπει να έχουν δικά τους ακουστικά. Η χρήση ηχείων απαγορεύεται.

5. Χρήση εκτυπωτή

- Για τη χρήση του εκτυπωτή ο χρήστης προσκομίζει το δικό του χαρτί.
- Είναι δυνατή μόνο ασπρόμαυρη εκτύπωση και όχι έγχρωμη.
- Απαγορεύεται η εκτύπωση σε ακατάλληλα χαρτιά (σκισμένα, τσαλακωμένα, σελίδες τετραδίων κλπ) παρά μόνο με κατάλληλο χαρτί τύπου A4.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση του εκτυπωτή για παραγωγή μεγάλου αριθμού αντιγράφων.
- Δεν επιτρέπεται η εκτύπωση εγγράφων που δεν έχουν σχέση με το Πανεπιστήμιο και τις δραστηριότητές του (εκπαιδευτικές ή άλλες).
- Κάθε χρήστης θα πρέπει να πετάει στον κάδο ανακύκλωσης τις εκτυπωμένες σελίδες που δεν χρειάζεται.
- Για τις εκτυπώσεις ιδιαίτερα μεγάλων αρχείων πρέπει να προτιμώνται οι ώρες που το εργαστήριο δεν έχει μεγάλη κίνηση ώστε να μην δεσμεύεται για μεγάλο διάστημα ο εκτυπωτής. Σταθμός εργασίας για άτομα με προβλήματα όρασης ή κινητικά προβλήματα
- Οι χρήστες με προβλήματα όρασης ή κινητικά προβλήματα εξυπηρετούνται στον σταθμό εργασίας κατά προτεραιότητα και χωρίς κωλυσιεργία.
- Απαγορεύεται η απενεργοποίηση του βοηθητικού λογισμικού για τους χρήστες με προβλήματα όρασης.

6. Λοιπά

- Απαγορεύεται αυστηρά το κάπνισμα.
- Απαγορεύεται αυστηρά η είσοδος με καφέ ή τρόφιμα στον χώρο.
- Απαγορεύεται η είσοδος στα ζώα (εξαιρούνται οι συνοδοί σκύλοι τυφλών).
- Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να επανατοποθετούν τις καρέκλες στον χώρο και τη θέση όπου ήταν.
- Απαγορεύεται η μετακίνηση καλωδίων και η χρήση πριζών πλην αυτής η οποία έχει οριστεί από τον τεχνικό υπεύθυνο. Για την φόρτιση προσωπικών ηλεκτρονικών συσκευών υπάρχει σταθμός φόρτισης στην είσοδο του εργαστηρίου. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον κανονισμό θα υπάρχει προειδοποίηση και, σε περίπτωση εμμονής, δεν θα επιτρέπεται η χρήση του εξοπλισμού του εργαστηρίου.